

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno K 60.—
polletno K 30.—
četrtletno K 15.—
posamezna številka K 2:50

**Oficialno glasilo „Dež. zveze kranjskih obrtnih zadrug
v Ljubljani“ in „Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug“
s sedežem v Celju in slovenskih obrtnih društev.**

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravištvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:

Pri 1 × objavi $\frac{1}{2}$ str. 1200 K
" " " $\frac{1}{4}$ " 600 K
" " " $\frac{1}{8}$ " 300 K
" " " $\frac{1}{16}$ " 150 K
" " " $\frac{1}{32}$ " 75 K
Pri 12 kratni objavi 5%, pri
24 kratni objavi 10% popusta

V. letnik.

V Ljubljani, dne 1. decembra 1922.

Štev. 22.

Obrtni koledar za leto 1923. izide še ta teden.

Več požrtvovalnosti za našo organizacijo.

Ako hočemo, da bomo deležni vpoštevanja s strani vlade in podpiranja s strani javnosti, je neobhodno potrebno, da se strnemo v močno edinico, da se združimo ter si ustanovimo krepko, enotno organizacijo. Samo potom močne organizacije bomo prišli do veljavnosti v javnem življenju, in samo če nastopimo enotno, bomo predstavljali v državi moč, s katero bo morala računati vlada. Toda smisel za enotnost, smisel za sistematično organizacijsko delovanje je bil slovenskemu obrtniku že od nekdanj tuj. Slovenskemu obrtniku je še vedno primanjkovalo pravega duha za celokupnost, ostal je vedno sam, neznan, majhen, prepuščen svoji lastni usodi. Ni čuda, da si ni mogel tedaj pomagati niti v stari Avstriji, in da je ostal majhen tudi še sedaj in da tvori samo le brezpomemben privesek te ali one politične stranke, ne da bi mogel doseči ono veljavnost, ki mu po pravici pristojna, kot eminentno važnemu faktorju v novi državi.

Povod k tem rekriminacijam mi daje odgovor neke ljubljanske zadruge na okrožnico, s katero poziva Zveza obrtnih zadrug, naj bi zadruge storile svojo dolžnost in naj bi plačale zvezno pristojbino v znesku 10 Din. Dotična zadruha je odgovorila, da ni včlanjena pri Zvezi, ter dostavlja: «Prihodnji občni zbor se bo vršil koncem leta 1923., ter bi se takrat eventuelno moglo šele predlagati pristop k zvezi. Ako si bo pa občni zbor ta predlog osvojil, je pa drugo vprašanje; z ozirom na horendno visoki letni prispevek 10 Din za vsakega člana skoro gotovo ne!» V tem odgovoru se zrcali vsa malomarnost in brezbržnost naših obrtnikov, ki kažejo danes še tako zanikrnost in tako malo interesa za organizacijsko delo. Človeka se mora polastiti obup, ako najde tako malo organizacijskega smisla pri mestni zadrugi, ki bi vsaj kar se tiče stanovske zavednosti, morala služiti podeželskim zadrugam v dober primer. S pristopom dotične zadruge k Zvezi ni tedaj računati z ozirom na «horendno visoki» letni prispevek 10 Din. Torej niti tega, kar damo za

liter slabega vina, niti tega nočemo letno žrtvovati za organizacijo. Ali ni to žalostno, ali niso to dejstva, nad katerimi bi se moral zgražati vsak zaveden obrtnik. Poglejmo si preprostega delavca. S svojo dnino mora preskrbovati družino, nima prav nič manjših stroškov kakor obrtnik, pri tem pa žrtvuje neizmerno velike vsote za svojo organizacijo in tam ni treba apelirati niti na delavsko zavest, niti na važnost močne enotne organizacije. Delavstvo nastopa z močno enotno organizacijo, in zato mu je prav lahko doseči vse svoje zahteve napram razkropljenim neorganiziranim obrtnikom, zato padajo na nas cele plohe socialnopolitičnih zakonov, ki dajejo delavstvu pravice, a nalagajo obrtniku izključno samo dolžnosti. Ako je bila močna enotna organizacija obrtništva kdaj potrebna, je to brez dvoma danes. Enotne močne organizacije nam je treba, da prisilimo vlado, da vpošteva naše zahteve in ščiti naše interese, treba nam je enotne organizacije v boju napram organiziranim delavcem, treba nam je pa tudi napram industrijskemu velekapitalu. Brez enotne močne organizacije bomo v teh bojih podlegli in obeta se nam zelo težka bodočnost. «Deželna zveza kranjskih obrtnih zadrug», v kateri bi mogle biti včlanjene vse obrtne zadruge, bi, ako bi se vse zadruge zavedale svojih dolžnosti, predstavljala mogočno organizacijo, potom katere bi se dale z lahkoto izvesti vse naloge, ki nas čakajo v bližnji bodočnosti. Zveza bi predstavljala moč, s katero bi morala računati vlada in proti kateri bi bili vsi boji nasprotnikov obrtništva brezuspešni. Zastonj je vsaka kritika vladnega režima. Žalostnega položaja današnjega obrtništva ni kriva vlada, ampak v prvi vrsti je temu kriva malomarnost onih obrtnikov, ki se nočejo in nočejo zavedati, da je treba z močno obrtniško organizacijo vplivati na vlado ter jo prisiliti, da bo posvetila vse svoje moči razvoju obrtništva. Kaj nam pomagajo tudi še tako dobre, zavedne zadruge, ako nahajamo med njimi take, ki se še danes ne zavedajo moči enotne organizacije, katerim se zdi žrtev 10 Din za svojo organizacijo horendno velika, kaj nam pomaga tudi še toliko zmožnih, strokovno najboljših izvežbanih obrtnikov, ako nimajo enotnega vodstva, ako ni tukaj enotnega telesa, v katerem bi bila posebljena moč vseh teh posameznikov. Pri najboljši volji, pri največjem trudu ne bomo dosegli ničesar, ako ne nastopimo enotno. Zato kličem ob tej priliki vsem tovarišem, naj se vzdramijo in naj gledajo z odprtimi očmi v bodočnost, naj trezno in preudarno motrijo delovanje drugih članov, da bodo vendar uvideli, da nam je enotna stanovska organizacija neobhodno potrebna.

Bliža se konec leta, čas, ko se vršijo občni zbori posameznih zadrug. Med prvimi točkami v programu onih zadrug, ki niso še včlanjene pri Zvezi, naj bi bil pristop k Zvezi. One zadruge pa, ki so že včlanjene, naj bi vpoštevale v svoj letni proračun prispevek za Zvezo. Ker se je občni zbor Zveze, pri katerem se je sklenilo, da naj vplačajo posamezne zadruge Zvezi prispevek v iznosu 10 Din, vršil po občnih zborih včlanjenih zadrug in je iz proračunov le-teh izostal Zvezni prispevek, naj bi zadruge sedaj naknadno potom prostovoljnih prispevkov zbrale dotično vsoto. Zveza nima razen prispevkov, nobenih drugih denarnih sredstev na razpolago za kritje stroškov, ki jih ima z vzdrževanjem svoje pisarne. Da se omogoči redno delovanje Zveze, je treba denarnih podpor. Upati je, da ne bo med načelniki zadrug mnogo takih, ki bi se obotavljali žrtvovati onih borih deset dinarjev za svojo organizacijo. Otresimo se vseh malenkostnih zavisti, proč z onim škodljivim samoljubjem, treba, da se vzdramimo iz mrtvila ter bodro, samozavestno korakamo naproti bodočnosti, da ne podležemo duhu časa.

Kakor povsod, zahteva tudi pri nas moderni ustroj gospodarstva organizacijo vseh raztresenih manjših gospodarskih sil, kajti samo ta način proži malim silam možnost, da pridejo do veljave. Samo v slogi je moč in samo organizirano obrtništvo bo moglo z uspehom doseči ono stopnjo, ki mu po svoji gospodarski važnosti pristoja v naši državi in ki bo zagotovila tudi posameznim obrtnikom lepši in boljši položaj, ki bi ga že danes morali zavzemati, ako bi pokazali le malo več smisla za organizacijsko delo, za vzajemni, enoten nastop v naših stanovskih vprašanjih, in samo dobro organizirano obrtništvo bo moglo izvesti velike zasnutke o osamosvojitvi obrtništva od tujega in domačega kapitalizma.

Predlog zakona o neposrednih davkih.

Ustrezajoč zahtevi po izenačenju davčnih zakonov, je vlada izdelala načrt zakona o neposrednih davkih, ki vsebuje temeljito reformo našega davčnega sistema. Načrt je bil predložen parlamentu in bi se imel, kakor je že poročalo časopisje, uzakoniti v najkrajšem času. Zbog izredne važnosti tega zakona za gospodarsko življenje vse države so naše gospodarske korporacije in organizacije na zborovanju, ki se je vršilo dne 28. oktobra t. l. pri Trgovski in obrtniški zbornici, sklenile vposlati ministru financ nujno vlogo, da se zakon ne obravnava prej, dokler se gospodarskim organizacijam in korporacijam ne dá primeren čas, da morejo načrt vsestransko proučiti in podati svoje izjave. Dobili smo na razpolago en iztis načrta, čigar vsebino bomo poizkusili podati v naslednjem vsaj v površnih črtah.

Davčno leto se začne s koledarskim letom. Osebna davčna obveznost se razširja na vse pravne in fizične osebe, ki stalno bivajo v naši kraljevini, ali pa, ki so tukaj vsaj že tri mesece. Dosedanje stvarne in osebne osvoboditve neposrednjega davka prestanejo veljati, v kolikor niso predvideni v novem zakonu. One stvarne in osebne osvoboditve pa, ki so bile dane na podlagi zakona ali naredbe za gotovo dobo (n. pr. za nove zgradbe), bodo veljale tudi še nadalje, do zapadlosti določenega termina.

Neposredni davki, ki so v tem letu predvideni v proračunu v iznosu 4.446,122.014 dinarjev napram drugim dohodkom v iznosu 2.488,821.850 dinarjev, se delijo

1.) na dohodke od zemljarine, hiš, podjetij in del, obresti rent in dela, 2.) na celokupni dohodek in 3.) na celokupno imovino.

1.) **Zemljiški davek** (zemljarina). Zemljiški davek se plača od vseh zemljišč, ki se na teritoriju kraljevine SHS obdelujejo, ali katere se more obdelovati. Plača se 20 odstotkov ugotovljenega katastrskega donosa. Ta katastrski čisti donos se bo določal za njive, vinograde, livade, pašnike itd. na ta način, da se vsa zemljišča deli v kulture in da se za te določi osem razredov. Katastrski čisti donos bo ugotavljala posebna komisija, ki bo imela svoj sedež v Beogradu.

Ker nimata Srbija in Črna gora še katastra, predvideva vladni predlog za izvršitev odredb o ugotovitvi katastrskega donosa, za izenačenje zemljarine, sledeče mere: V pokrajinah, v katerih je katastrski čisti donos že stabiliziran, se bo delovanje komisije v Beogradu omejilo samo na to, da poviša ta donos v toliko, da bo odgovarjal povprečnim gospodarskim razmeram iz let 1919., 1920., 1921. in 1922. Tam pa, kjer imamo katastrsko vrednost zemljišča (Bosna-Hercegovina), bo komisija uvrstila vse sreze v potrebno število skupin po vrednosti, zemljepisni legi in po kulturah. V obmejnih pokrajinah Hrvaške, Slavonije in Dalmacije bo posebno določena komisija ugotovila za vsako skupino sedanji povprečni čisti donos (1919. do 1922.), upoštevajoč pri tem odredbe, ki so veljavne na Hrvaškem. Za Srbijo in Črno goro predvideva zakonski predlog dve vrsti operacij. Prva ima nalogo, da vsa davku podvržena zemljišča po lastništvu, površini, kulturah in po razredih popiše in porazdeli. Druga operacija, ki je predvidena v zakonskem načrtu, obstoji v oceni čistega donosa za popisana zemljišča. V to svrhu bo osnoval minister financ v vsakem srezu po en srezki gospodarski odbor, ki bi moral ugotoviti čiste donose in na podlagi tega potem določati davke.

Že ta davek sam kaže v dovolj jasni luči, da vsebuje davčna reforma pač mogoče izenačenje davčnih zakonov, nikakor pa ne izenačenja davčnih bremen, kajti po tem, kar določa načrt, bi nosili glavno breme kraji, ki imajo urejen kataster, medtem ko se bo moglo one kraje, ki so brez katastra, poljubno štediti. — Tudi ni dobro, da se ustvarjajo naredbe za to, kar se ima komaj narediti; mišljeno je tukaj na ureditev katastra v Srbiji in Črni gori. Dokler nimamo enotno urejenega katastra, je izenačenje zemljiškega davka popolnoma nemogoče in neizvedljivo.

2.) **Hišni davek**. Davku na stavbe (zgradbe) so podvržene vse stavbe, določene za stanovanja ali kako drugo trajno uporabo. Za stavbe v zmyslu tega zakona se smatrajo vse nepremične zgradbe na suhem ali na vodi brez ozira na materijal, iz katerega so zgrajene. Sem spadajo tudi zgradbe, ki imajo tako konstrukcijo, da se smejo prenesti iz enega mesta na drugo. Davčna podlaga je pri faktično v najem oddanih stavbah dogovorjena letna najemnina ob koncu leta pred davčnim letom, čemer se mora dodati tudi vrednost vseh obveznosti ali katerihsibodi ugodnosti, koje mora najemnik izpolniti, vršiti ali dajati najemodajalcu, a odbiti vzdrževalne stroške, stroške uprave in amortizacijo. Na račun vzdrževalnih stroškov, stroškov za upravo in amortizacijo se sme odbiti od bruto najemnine: 1.) v Ljubljani, Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Novem Sadu in Zemunu 20 odstotkov, 2.) v drugih mestih in letoviščih 25 odstotkov, 3.) po vaseh 30 odstotkov. — Sezonska najemnina velja kot letna najemnina. Vrednost najemnine hiš,

ki niso oddane v najem, določi davčni odbor potom primerjanja z drugimi, ki so oddane v najem, ali eventualno po prosti oceni.

Za zgradbe s fiktivno ali ocenjeno najemnino se plača 30 odstotkov, to je 30 dinarjev davka od 100 dinarjev najemnine, po odbitku stroškov za vzdrževanje, upravo in amortizacijo. Drugače se plača 30 dinarjev letno za vsak oddelek stanovanja, toda s tem, da procentni davek ne more biti manjši nego 30 dinarjev na sobo.

3.) **Davek na podjetja in dela.** Temu davku so podvržena vsa trgovska, industrijska in obrtniška podjetja, rudarstvo in vsa druga koristonosna zanimanja. Davčna podlaga je letni čisti donos obrata v letu pred davčnim letom. Davčni odstotek znaša tukaj 10 odstotkov čistega donosa. Ako razširi domače podjetje svoj delokrog tudi na inozemstvo, je podvrženo davku s celokupnim obratom. Na podjetja, filijale, skladišča, zastopstva in druge stalne posle, katere ima tukajšnje podjetje v inozemstvu, se ne bo zahtevalo davka le za primer, da davčni obveznik dokaže, da plača v inozemstvu za ta posel razen dohodnine tudi še davek slične vrste in da stoji z dotično državo reciprociteta. Inozemska podjetja plačajo davek samo za njih tukajšnji obrat, oziroma posel.

4.) **Davek na obresti in rente** se plača od vsakega dohodka od imovinskih objektov ali od imovinskih pravic, ki ni že obdavčen s kakim drugim davkom na dohodek. Davek plača oni, ki fiktivno uživa dohodek, ter znaša 10 odstotkov, t. j. 10 dinarjev od 100 dinarjev obresti ali rente.

Predvidena sta dva načina plačanja: neposredno od upnika ali dolžnika, ko izplačuje upniku obresti ali rente.

5.) **Davek na dohodke od dela.** Ta davek se plača od dohodkov, katere se dobiva a) od brezpremoženskega samostalnega dela (advokati, zdravniki, arhitekti, godbeniki, akordni delavci, dninarji brez stalne namestitve) in b) od duševnega in telesnega dela v službenem razmerju (državni, samoupravni in privatni uradniki, častniki, duhovniki priznanih veroizpovedanj, državni in privatni poduradniki, vratarji, podoficirji, stražniki itd., vobče vsi državni in privatni nameščenci, ki dobivajo stalno letno ali mesečno plačo, penzijo ali honorar; sem spadajo c) tudi člani upravnega in nadzorstvenega odbora podjetij, obvezanih javnemu polaganju računov). Prva skupina davčnih obvezancev plača davek od čistega letnega dohodka, kalkuliran po letu pred davčnim letom. Davčno podlago za obdavčenje dohodkov iz službenega razmerja tvori vsota letnih prejemkov, bodisi da se isti izplačujejo letno enkrat ali v mesečnih obrokih. Davčno merilo znaša tukaj: 1.) davčni obvezanci iz prve skupine a) plačajo pet odstotkov, t. j. 5 dinarjev davka od 100 dinarjev čistega dohodka; 2.) druga skupina b) plača 2 odstotka; 3.) davčni obvezanci skupine c) plačajo 15 odstotkov, t. j. 15 dinarjev davka od 100 dinarjev celokupnih prejemkov na fantijemah in drugih pristojbinah.

6.) **Davek na podjetja, zavezana javnemu polaganju računov.** Za ta davek je skonstruirana v zakonskem predlogu posebna davčna oblika, ki obsega elemente tako objektivnega, kakor tudi subjektivnega davka. Omenjena podjetja plačajo davek na celokupno čisto imovino in na celokupni čisti dobiček po stanju bilance, sestavljene za poslovno leto, za katero se ima razpisati davek za dotično podjetje.

Davčni postavki so sestavljeni progresivno, posebej za: 1.) industrijska in rudarska podjetja in zadruga in 2.) za ostala podjetja.

Davčni postavki prve skupine podjetij se začne: na imovino s 4 odstotki, na dobiček z 10 odstotki, ako davčna podlaga ne znaša več nego 6 odstotkov lastne čiste imovine, a konča se z 10 odstotki na imovino in z 20 odstotki na dobiček, ako preseza davčna podlaga 30 odstotkov čiste imovine. Za drugo skupino podjetij se začne davčni postavki na imovino s 5 odstotki, na dobiček z 10 odstotki, ako davčni temelj ne znaša več nego 6 odstotkov čiste imovine, a konča se z 12 odstotki na imovino in s 25 odstotki na dobiček, ako preseza davčni temelj 30 odstotkov čiste lastne imovine.

Za podjetja brez osnovne imovine znaša davčni postavki na dobiček 14 odstotkov, a na imovino 7 odstotkov.

7.) **Dohodnina.** Davek na celokupni dohodek mora po zakonskem predlogu zadeti vse čiste dohodke, ki jih ima zavezanec iz vseh virov dohodkov (od zemljišča, hiš, podjetij, kapitala in osebnega dela) v njihovi celokupnosti. Davčni temelj za dohodarino je tedaj celokupni čisti dobiček zavezanca.

Davčni postavki znaša 2 odstotka od celokupnega čistega dohodka do 5000 dinarjev. Čez ta iznos dohodka raste postavki za vsak nadaljnji, v zakonu točno označeni iznos dohodka, progresivno do 15 odstotkov.

Ako ne znaša celokupni dohodek več nego 3600 dinarjev, se ne plača dohodarina. Duševni in telesni delavci izpod 16 in čez 60 let stari, brez penzije in službe, ki nimajo ničesar razen svojega zaslužka, kakor tudi osebe, ki so podvržene davku na podjetja, ki so zavezana javnemu polaganju računov, so osvobojeni od dohodarine.

8.) **Davek na imovino.** Vsaka fizična ali pravna oseba, ki mora plačati dohodarino, je zavezana tudi plačanju davka na imovino od vse svoje po tem zakonu davku podvržene premične in nepremične imovine. Temelj tega davka je za naše državljane celokupna vrednost imovine, ki se nahaja na teritoriju Jugoslavije.

Pri obstoju davčne reciprocitete z inozemsko državo tudi naši državljani ne bodo plačali tega davka na imovino v inozemstvu.

Davčni temelj je tedaj čista vrednost imovine, ki se dobi, ako se od bruto vrednosti celokupne imovine odbije vrednost dolgovanja.

Vrednost imovine se določa po običajni vrednosti, katero ima predmet dne 1. januarja davčnega leta. V slučaju nakupa ali prodaje se vzame prodajno ceno kot vrednost predmeta, a če je mogoče oddati predmet v zakup, se smatra dvajsetkratno čisto zakupnino, ki se more dobiti v dotičnem kraju za slične predmete, kot čisto vrednost predmeta. V drugih primerih ocenjuje vrednost davčni odbor, ki je primoran zaslišati tudi strokovnjake, ako gre za imovino čez 500.000 dinarjev.

Od vrednosti imovine se sme odbiti vrednost obstoječih privatnopravnih bremen, ako jih dolžnik točno prijavi, in vsakovrstne služnosti.

Davčni postavki za vrednost čiste imovine do 25.000 dinarjev znaša 0,5 odstotka, za vrednost čez 25.000 do 100.000 dinarjev pa 1 odstotek. Nad 100.000 dinarjev se davčni postavki dviga progresivno za vsak nadaljnji v zakonskem predlogu točno označeni porast vrednosti do 15 odstotkov.

Socialnodavčne olajšave so predvidene v isti meri, kakor pri dohodarini. Imovinska vrednost, ki ne preseza 25.000 dinarjev, ne zapade temu davku.

Kar se tiče porazdelitve davka, izvzemši davek na dohodke od zemljišča, je glavna podlaga za porazdelitev davka redna prijava davčnega obvezanca na predpisanem obrazcu pri pristojni občini. Odbor za predpisovanje davka bo pri porazdelitvi uporabljal poleg tega tudi podatke, ki mu jih je dala davčna oblast.

Vsako drugo leto izvršijo občinske oblasti popis davčnih zavezancev v svrhu kontrole davčnih prijav. Na podlagi prijav, občinskega popisa in dobljenih podatkov sestavi davčna oblast razpis davka za vse zavezance iste davčnoupravne edinice in za vse davke, ki se porazdelijo na dve leti. Za davke na podjetja, zavezana polaganju javnih računov, se sestavlja razpis vsako leto. Odbori za razpisovanje davkov se ustanovijo v vsaki občini. Sklepe dela odbor z večino glasov; razglašajo jih predsednik še v isti seji. Rok za pritožbe znaša 15 dni. Pritožba nima odločilne moči za plačanje davka. Pritožbe proti odmeritvi davka rešuje reklamacijski odbor, ki se določa za štiri leta na sedišču vsake državne oblasti, razen mest z več nego 50.000 prebivalci, kjer se ustanovijo posebni odbori. Ta odbor šteje 10 članov. Proti rešenju reklamacijskega odbora se more vložiti priziv na Upravno sodišče in končno na državni svet v zmislu zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih.

Zakonski predlog regulira tudi sistem davčnih kazni in davčne zastarelosti. Kazni so: 1.) za opustitev ali neresničnost prijave; 2.) ako se ni odzvalo oblastnemu pozivu, da se dajo potrebni podatki, izjave s strani oseb, ki so v to zavezane; 3.) kazni za druge oblasti; 4.) kazni zaradi utajitve davčne vsote. V prvem primeru določi davčna oblast kazenski davek istočasno z osnovnim davkom, v drugih primerih je proti rešenju davčne oblasti dovoljena pritožba pri generalni direkciji neposrednih davkov.

Pravica države do davka zastara v šestih letih, računajoč od 1. januarja onega leta, v katerem je davčna obveznost nastala, ki se pa prekine z vsakim aktom, s katerim poziva davčna oblast zavezanca, da izvrši svojo davčno dolžnost. Pravica države na vplačilo razpisane davka zastara v petih letih. Pravica države na izrek kazni in odškodnine zastara v treh letih, a pravica na vplačilo že določene kazni v petih letih.

.O obrtniški zavednosti.*

Pod gornjim naslovom prinaša «Obrtni vestnik» št. 21. z dne 15. novembra t. l. izvrsten članek, ki nas vzpodbuja, da še bolj podrobno razpravljamo o vprašanju obrtne zavednosti.

Od prevrata sem so se ustanovila po vseh sodnih okrajih obrtniška društva, ki imajo po svojih pravilih lep namen gojiti medsebojno prijateljstvo, skrbeti za pouk in izobrazbo in širiti obrtniško samozavest. Toda naš obrtnik je podoben slamnatemu ognju; s hrupom se dá še zbobnati in zbrati nekaj ljudi, preden pa že zahaja drugo solnce, nima že 90 odstotkov prav nobene pojma več, o čem in kaj se je ustanovilo, o namenu ustanovitve itd.

Na vseh sestankih, posvetovanjih o skupnih gospodarskih zadevah obrtnišstva vidimo navadno vedno samo iste obraze, sicer je to žalostno dejstvo, zato pa tem večja čast takim zavednim obrtnikom.

Govoriti hočemo tukaj o nekaterih glavnih lastnostih, katere manjkajo našemu obrtniku.

* Tovarišu v L.! Vaš članek priobčimo prav radi ter želimo, da bi imeli pri tem delu obilo posnemovalcev. Op. ured.

Samozavest: brez te si ni mogoče misliti pravega obrtnika. Zavednega obrtnika pa spoznamo v prvi vrsti v zadrugah in društvih. Zaveden obrtnik hodi vsekdar odločno ter se vedno podreja skupnim ciljem za dobrobit obrtnišstva. Sloga, organizacija, družabno življenje so mu čez vse, ker dobro ve, da je le s skupnostjo mogoče dvigniti obrtniški stan.

Komur manjka samozavesti, tega gotovo ne bomo nikdar našli pri obrtniških zborovanjih. Tak obrtnik se bo samo posmehoval vsaki skupni akciji, češ: «kaj boste pa naredili», tak obrtnik sploh dvomi, da bi se moglo obrtnišstvo povzpeti do onega ugleda v državi, katerega bi moral imeti že davno, ko bi bilo več vzajemnosti in zmisla. Brez boja ni zmage. Ne smemo pozabiti, da nam vodilna aristokracija ne bo dala sama od sebe ničesar, ampak le z odločno zahtevo moremo kaj doseči.

Uspeh zahteve pa odvisi od tega, koliko nas nastopi skupno za to ali ono zahtevo, in kako odločnost bomo pokazali pri skupnem nastopu. Našemu obrtniku je potrebno mnogo energije in vztrajnosti.

Dokaz, da primanjkuje teh lastnosti med našim obrtništvom, se razvidi iz tega, ker niti obrtniška društva niti zadruge i. dr. ne uspevajo tako, kakor bi morale.

Vse premalo poznamo ali premalo vpoštevamo pregovor: «Od zrna do zrna pogača, od kamena do kamena palača». Ustanovi se zadruga, obrtniško, kreditno društvo ali kaj podobnega, vse z velikanskim navdušenjem, izvoli se tudi odbor, in z enim kozarcem vina več kot navadno je prvi dan dobro končan. Drugi dan pa že vidimo posameznike, ki stikajo glave in šepčejo: «Saj iz naše zadruge ne bo nič, premalo kapitala, odborniki so se sami izvolili» in ker odbor vzlic vsej delavnosti in dobri volji ne more pokazati že čez mesec milijonskih rezerv, zavlada malodušnost, kajti najdejo se večkrat tudi še taki obrtniki, ki so bili v drugih državah in ki s ponosom pripovedujejo: «Dà, tam v Nemčiji, tam smo imeli 'Vereine', tam je bilo denarja.»

Ko pride prvi občni zbor, vidimo, kako taki omahljivci, ki so brez vsake energije in vztrajnosti, klavrno izstopijo ter vrhu tega še širijo govorce, da izvabijo čim več članov iz zadruge.

Pri nas obrtnikih manjka pač vsaka vztrajnost, ki jo vidimo pri drugih narodih. Nam nikakor ne gre v pamet, da se mora vsaka nova ustanova začeti iz malega, in da si tudi oni nemški «Vereini» niso nakopičili čez noč bogastva, ampak je uspeh vztrajnega dela tamošnjih obrtnikov. Mnogo smo posneli od drugih sosednjih narodov, kakor Nemcev, le v vztrajnosti in žilavosti, bodisi v gospodarskih, bodisi narodnih zadevah se nismo prav ničesar naučili, kar bi nam v teh težkih časih, ko ustanovljamo temelj države, lahko zelo dobro koristilo.

(Dalje prih.)

Razno.

Koledar 1923. Obrtniški koledar za leto 1923. bo izšel tekom tedna. Koledar ima zelo bogato vsebino ter je prav okusno opremljen. Razposlal se bo po poštnem povzetju vsem naročnikom «Obrtnega Vestnika» ter vsem znanim industrijskim in obrtnim podjetjem. Kdor bi ga ne prejel, naj ga blagovoli naročiti pri našem upravništvu v Ljubljani. Cena ni še določena, vendar ne bo prekoračila s poštnino vred, torej s povzetjem, enajst dinarjev. Po Ljubljani se bo dostavljal na dom.

Otvoritev uradnih dni trgovske in obrtniške zbornice v Celju. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani opozarja vse zainteresirane iz Celja in celjske okolice ter savinjske doline, da se bodo pričeli z 21. novembrom t. l. vršili vsak torek uradni dnevi v Celju, in sicer v uradnih prostorih javnega skladišča in prevozne delniške družbe. Pred otvoritvijo uradnih dni se je vršil v ponedeljek dne 20. novembra zvečer ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma sestanek zainteresiranih krogov, na katerem se je pojasnil pomen, namen in delokrog zborničnih uradnih dni.

Ustanove za obrtnike in vdove obrtnikov. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani razpisuje za leto 1922.: a) deset ustanov za onemogle uboge obrtnike ali trgovce, in sicer pet po 100 Din in pet po 50 Din; b) pet ustanov po 45 Din za onemogle uboge vdove obrtnikov ali trgovcev. Prošnje naj se pošljejo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani do 6. decembra 1922. Priloži naj se jim od občinskega in župnijskega urada potrjeno dokazilo, da je prosilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prosilka onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

Odlikovanja obrtnikov na pokrajinski obrtni razstavi v Mariboru. Kakor smo že poročali, je cenilna komisija ob priliki Pokrajinske obrtne razstave v Mariboru priznala mnogo odlikovanj. Na vsestransko željo objavljamo imena odlikovanih obrtnikov. Zlata kolajna in častna diploma je bila priznana sledečim razstavljalcem: 1.) Staudinger & Belina, strojno mizarstvo v Mariboru, Mlinska ulica 5; 2.) Stefan Koter, umetno mizarstvo v Mariboru, Dravska ulica 8; 3.) Ivan Šafarič, mizarski mojster v Mariboru, Splavarska ulica 7; 4.) Anton Sajko, mizarski mojster v Bresternici pri Mariboru; 5.) Ivan Paitz, umetno mizarstvo v Mariboru, Pod mostom; 6.) Jurij Zupanič, mizarski mojster v Mariboru, Orožnova ulica 7; 7.) Joža Volčič, mizarski mojster v Mariboru, Slovenska ulica 36; 8.) «Vintgar», tovarna za pohištvo (zložljivi vrtni stoli) v Gorjah nad Bledom; 9.) «Drava», tovarna za upognjeno pohištvo v Mariboru, Aleksandrova cesta; 10.) Anton Nudl, mizarski mojster v Mariboru, Pod mostom; 11.) Drago Višnar, žgano slikarstvo na Jesenicah, Gorenjsko; 12.) Ivan Sojč, kiparski in pozlatarski mojster v Mariboru, Cankarjeva ul. 26; 13.) Blaž Jagodič, tapetnik in dekorater v Mariboru, Aleksandrova cesta 45; 14.) Franc Ksav. Wallner, tapetnik in dekorater v Mariboru, Grajska ulica 2; 15.) Ferdo Kuhar, tapetnik in dekorater v Mariboru, Slovenska ulica št. 12; 16.) Slavko Lešnik, kolarski mojster v Mariboru, Pod mostom; 17.) Miha Počivalnik, tovarna vozov v Mariboru, Tržaška cesta; 18.) Jakob Majcen, ličar in sedlar v Ormožu; 19.) Ivan Kravos, sedlar, ječmenar in torbar v Mariboru, Aleksandrova cesta 11; 20.) Rupert Borko, sedlarski mojster v Središču; 21.) Martin Schönwetter, sedlarski mojster pri Sv. Bolfenku pri Središču ob Dravi; 22.) Fran Batina, iznajditelj kolesa za lahke in najtežje vozove ter še tucat drugih iznajdb v Ajdovščini (informacije pri Uradu za pospeševanje obrti Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani); 23.) Jakob Hulka, strokovni učitelj v čevljarški stroki v Krčevini pri Mariboru; 24.) Rudolf Monjac, izdelovalnica vseh vrst obutev za gospode, dame in deca v Mariboru, Tattenbachova ulica 21; 25.) Ivan Krois, čevljarška obrt v Mariboru, Koroška cesta; 26.) Dragotin Roglič, izdelovalnica vseh vrst obutev v Mariboru, Koroška cesta 19; 27.) Josip Sulič, čevljarški mojster in trgovec z usnjem v Mariboru, Aleksandrova cesta 30; 28.) Anton Gaberšek, čevljarški

mojster v Mariboru, Slovenska ulica; 29.) Združeni čevljarški mojstri za Maribor in okolico, d. z. o. z. v Mariboru; 30.) Antonija Tautz, modni salon za dame v Mariboru, Gosposka ulica; 31.) Ljudevit Šetina, modni atelje za gospode in dame v Mariboru, Miklošičeva ulica 4; 32.) Anton Belec, krojaški mojster v Logarovcih pri Ljutomeru; 33.) Leopold Kokalj, krojaški mojster v Mariboru, Gregorčičeva ulica; 34.) Jernej Naveržnik, krojaški mojster v Mariboru, Marijina ulica 24; 35.) I. Letonja, tovarna perila v Mariboru, Aleksandrova cesta; 36.) Malvina Draganič-Veranzio, izdelovalka umetnih vezenin in perila v Mariboru, Rjavčeva ulica 10; 37.) Zasebno žensko učiteljske šolskih sester v Mariboru za perilo in umetne vezenine; 38.) «Vesna», ženska obrtna šola za perilo in umetne vezenine; 39.) Marija Repš, izdelovalka steznikov v Mariboru, Slovenska ulica; 40.) Ivan Kvas, klobučarstvo in slannikarstvo v Mariboru, Meljska cesta 74; 41.) Martin Orehovec, krznar in izdelovalec raznih čepic v Celju; 42.) Roza & Adela Armbruster, modistinje v Mariboru, Grajski trg; 43.) Miho Vahtar, umetni knjigovez v Mariboru, Gosposka ulica; 44.) Josip Brandl, izdelovalec glasovirjev v Mariboru, Strossmajerjeva ulica št. 5; 45.) Tomec & Benčina, tovarna kartonaž v Mariboru, Mlinska ulica; 46.) Pletarna Strnišče pri Ptuj; 47.) Rudolf Perič, izdelovalec bičevnikov v Strnišču pri Ptuj; 48.) I. jugoslovanska tovarna za gumbe in kovinske predmete, d. z. o. z. v Slovenski Bistrici; 49.) Mariborska tiskarna, d. d. (za tisk in litografijo) v Mariboru; 50.) Ravnateljstvo Attemsovih posestev (za lesne klinge) v Slovenski Bistrici; 51.) Vladimir Vlašič, fotograf v Mariboru, Gosposka ulica; 53.) Ludovik Kieser, fotograf v Mariboru, Gregorčičeva ulica 20; 54.) M. Fettich-Frankheim, frizerka za dame v Mariboru, Stolna ulica; 55.) Josip Holy, brivec in vlasuljar v Brežicah ob Savi; 56.) Anton Šinkovec, mehanična vrvarna, terilnica in predilnica v Grosupliem; 57.) Ivan N. Adamič, Prva kranjska vrvarna in trgovina s konopnino v Mariboru, Gosposka ulica; 58.) Oskar Pistor, akademični slikar v Vuzenici pri Dravogradu; 59.) Franjo Horvat st., cerkveni slikar v Mariboru, Slovenska ulica 10; 60.) Gustav Philipp, črkoslikar v Mariboru, Vetrinjska ulica; 61.) «Volta», tovarna električnih žarnic, d. z. o. z. v Mariboru, Koroška ces. 27; 62.) «Kristal», d. z. o. z., tovarna ogledal in brušenega stekla v Mariboru, Vrbanova ulica; 63.) Petar Matasić, filmski reklamni zavod v Mariboru, Slovenska ulica 15; 64.) Franjo Leban, imetelj kemične tvornice «Lebin», Rogoza-Hoče pri Mariboru; 65.) Državno zdravilišče Rogoška Slatina; 66.) Tvornica čokolade, bonbonov in slaščic Josip Rajšter v Šoštanj; 67.) I. Jugoslovanska alkoholna indutrijska družba, poprej Simón Hutter in sin v Ptuj; 68.) Alojzij Ivančič, kavarna «Jadran» v Mariboru; 69.) Specialno izdelovanje pralnega modrila F. Turin v Celju; 70.) Erich Eisenmannova fabrikacija mlekarških pomožnih proizvodov v Mariboru, Aleksandrova cesta; 71.) Franc Cvilak, belilnica voska, obrt medu in voščenin v Slovenski Bistrici; 72.) Rihard R. Engelsberger, lastnik «Križfluid»-laboratorija v Krškem; 73.) Podravska industrija sadnih izdelkov v Selnici ob Dravi.

(Konec prih.)

Anketa o zakonu o zaščiti delavcev in ureditvi delovnega časa. Dne 6. oktobra 1922. se je vršila v prostorih oddelka ministrstva trgovine in industrije anketa v zadevi zakona o zaščiti delavcev in ureditvi delovnega časa. Pri anketi so bili navzoči: dr. Rudolf Marn, načelnik oddelka ministrstva trgovine in industrije, kot predsednik ankete; dr. Ladislav Štampihar, zastopnik trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani; inž. Milan Šuklje,

dr. Adolf Golia, prof. dr. inž. Milan Vidmar, inž. J. Boncelj in g. Fran Bonač kot zastopniki Zveze industrijcev za Slovenijo; inž. Franc Pišlar, zastopnik Trboveljske premogokopne družbe; g. Engelbert Franchetti, zastopnik Zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani; g. Ivan Rebek, zastopnik Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug v Celju; g. Franc Zeball, zastopnik Zveze trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo v Ljubljani in Gremija trgovcev za ljubljansko okolico v Ljubljani; g. agronom I. Jamnik, zastopnik oddelka za kmetijstvo pokrajinske uprave za Slovenijo in Kmetijske družbe za Slovenijo; dr. Ciril Pfeifer, zapisnikar. — Predsednik dr. Marn otvori ob 17. uri anketo, pozdravi navzoče in pojasni namen zborovanja. V nato sledeči debati se oglasi k besedi prvi inž. Boncelj, ki izvaja pred prehodom na predmet razprave, da so napram zakonu o zaščiti delavcev z dne 28. februarja 1922., razglašenem v «Službenih Novinah» št. 128 dne 14. junija 1922., industrijci zavzeli svoje stališče že na zborovanju v Beogradu, na katerem so protestirali, da se je izdal zakon brez zaslišanja po zakonu zato pristojnih in poklicanih korporacij. Zveza industrijcev je dobila 24. februarja 1922. v izjavo le 14 paragrafov tega zakona, ki obsega 126 paragrafov in ki je bil poleg tega že sprejet v zakonodajnem odboru. Zakon o zaščiti delavcev ovira industrijo in zato je Zveza industrijcev zahtevala ter še zahteva, da se zakon novelira in to po zaslišanju interesiranih korporacij. Anketa, ki jo je sklical vladni oddelek za socialno politiko, je zakasnela, ker je urad prej zahteval pismena mnenja. Tudi je anketa razpravljala le o §§ 6., 12., 13. in 14. Oddelek ministrstva trgovine in industrije naj bi stavil predloge še k drugim paragrafom. Zato predlaga, da se skliče še druga anketa, ki naj razpravlja i o ostalih določilih zakona. Na ta izvajanja in na vprašanje prof. Vidmarja, kako naj se vrši tekoča razprava, odgovarja dr. Marn, ki pojasni, da se vrši razgovor le z ozirom na anketo pri oddelku za socialno politiko in da se vsled tega predmet današnje razprave omejuje na dnevni red one ankete. Glede celega zakona se bo razpravljalo kesneje. Inženjer Šuklje z veseljem jemlje na znanje, da je sklical oddelek ministrstva za trgovino in industrijo anketo, da se popravi to, kar se je zagrešilo pri oddelku za socialno politiko. Tamkajšnja anketa je bila deloma mučna, ker se je vsa važnost polagala na izjave delojemalcev. Tudi on smatra za potrebno, da poda pred prehodom na dnevni red nekaj splošnih opazk. Dne 18. septembra t. l. je izjavil v Beogradu zastopnik ministrstva trgovine in industrije, da se ministrstvo strinja z našim stališčem. Izjavil je dalje, da je bil zakon o zaščiti delavcev «prošvercan». Zato je treba zopet in zopet predočiti naše stališče, da mi protestiramo proti zakonu v celoti, ker ni bil izdan po zakoniti poti, to je, ker je bil razglašen in uveljavljen brez zaslišanja trgovske in obrtniške zbornice in industrijske komore, kakor to zahtevata zakona o trgovskih in obrtnih zbornicah ter o industrijskih komorah. Ugotavlja, da je z zakonom o zaščiti delavcev v veliki meri prizadeto tudi rudarstvo, in ima zakon proti njemu naperjene posebne ostrine z določili glede nočnega dela žensk in mladostnih delavcev. Z odpravo nočnega dela žensk bi n. pr. samo v Trbovljah izgubilo delo in zaslužek pri separacijah okrog 900 žena, na drugi strani pa je nemogoče, da bi delali moški nepretrgoma. Zveza industrijcev je že imela priliko, da je podnesla svoje težnje in proteste g. ministru za socialno politiko dr. Žerjavu, ki je uvidel anomalije in pomanjkljivosti raznih socialnih zakonov, posebno zakona o inšpekciji dela in zakona o zaščiti delavcev. Glede prvega je omenil, da se že izdeluje novela, ki naj pri inšpekciji dela loči funkcijo

tožitelja od funkcije sodnika. Glede drugega je priznal nekatere pogoške pri koncipiranju zakona in obljubil za v bodoče njih odpravo. Pripomnil pa je, da je glede socialne zakonodaje opaziti premalo brige s strani delodajalcev. To stališče je pomotno, ker smo storili, kar je bilo v naši moči. Ko smo dobili dne 14. februarja 1922. v izjavo 14 paragrafov zakona o zaščiti delavcev, odnosno 14 vprašanj za izvršilno naredbo, smo odgovorili tekom enega tedna. Dejansko pa zakona nismo dobili v izjavo. Zato prosimo, da se vzame v vednost in protokolira, da protestiramo proti zakonu, in prosimo, da predlaga oddelek ministrstvu, da se zakon popravi ali nadomesti. Kakih predlogov ne bomo stavili, povedali bomo le naše mnenje in želje, kako naj bi oddelek poročal, da se bodo naši interesi vpoštevali. Dr. Marn dá ta predlog na glasovanje (soglasno sprejeto). Ugotovi, da je bil izrečen protest proti zakonu o zaščiti delavcev, ker je bil izdan brez predhodnega zaslišanja po zakonu zato poklicanih in določenih korporacij, in stavljena zahteva, da se zakon popravi ali nadomesti z novim, seveda po zaslišanju korporacij. Prof. Vidmar je mnenja, da bi bilo treba dati protestu kar največji poudarek. Inž. Pišlar je prepričan, da je bil zakon izdan brez vednosti ministrstva za šume in rude in, da ne omenja nikjer sodelovanja tega ministrstva. Tudi ni razvidno, kdo so v zakonu omenjena pristojna oblastva. V splošnem se zakon ni nič oziral na rudarski zakon in na dejanski položaj v rudarstvu ter je zato za rudarstvo popolnoma neuporabljiv. Po tej načelni debati odredi predsednik prehod na dnevni red.

(Konec prih.)

Jesenice. Akoravno je minulo od ustavnega občnega zbora šele par mesecev, se pri našem obrtnem društvu vendar vidno opaža delo in napredek. «Tovariši, vztrajajmo pri tem, kar smo postavili kot cilj našega dela, in lahko smo prepričani, da ne bo naše delo brez uspeha. Služimo za vzgled drugim in pokažimo, da se tudi mi zavedamo svoje svete dolžnosti, kakor se tega zavedajo vsi drugi naši nasprotniki,» tako je rekel naš dobri sorbitelj Regovec. Mož je sicer visoke starosti, toda vzor delovnega človeka, dika društvenega odbora. Ko je bil določen za delegata k zveznemu zboru v Celje, mu je bila ponudena vsota denarja v kritje potnih stroškov. Naš zaslužni tovariš se je sicer udeležil zborovanja v Celju, podal o tem lepo poročilo, toda, ko mu je tovariš blagajnik hotel izplačati obljubljeno vsoto, je to s ponosom odklonil, češ, da je opravil samo svojo dolžnost. Za to njegovo požrtvovalnost in stanovski ponos se mu je predsednik Gogala zahvalil s prav lepimi besedami. — Dne 15. oktobra je imelo društvo svoj tovariški sestanek z načelstvom kolektivne zadruge za radovljiški okraj. Udeležba je bila sijajna; prišli so skoro vsi tovariši, tudi mnogo iz Mojstrane. Od načelstva zadruge se je udeležil sestanka novoizvoljeni načelnik Jan sam, kar ni napravilo na navzoče najboljšega vtisa ker je sklicala sestanek zadruge sama. Predsednik Gogala je otvoril sestanek z daljšim govorom ter omenjal namen sestanka. Med stariim načelstvom in med obrtniki vlada namreč že dalj časa neko nesporazumljenje, katero bi se moralo v svrhu boljšega procvita odpraviti. Načelnik zadruge Jan je z navdušenimi besedami pozdravil v imenu zadružnega načelstva vse tovariše ter z veseljem poudarjal, da vidi v društvu zanimanje in je priporočal zbliznanje s tovariši vsega radovljiškega okraja. Njegovemu izvajanju je sledilo občinstvo s splošnim zanimanjem. Po daljšem razpravljanju in med drugimi debatami je prosil tovariš Gogala, ako se kdo želi naročiti na glasilo «Obrtni Vestnik»,

pri čemer je poudarjal potrebo stanovskega časopisa. Priglasilo se je 13 novih naročnikov. Predsednik tovariš Gogala je s primerno zahvalo zaključil sestanek ter prosil za enako udeležbo tudi pri prihodnjem sestanku. — Dne 29. oktobra je priredilo društvo svojo prvo veselico, ki je bila združena z vinsko trgatvijo. Prireditve je uspela nad vse pričakovanje dobro. Veselični prostori so se prenapolnili že koj v začetku. Lepo sliko je nudilo popoldne vabljenje naših viničark v pestrih, lepih narodnih došah, ki so bile cvet vse prireditve. Še lepšo sliko pa je naredilo plesišče, katerega strop je bil bogato okinčan s slastnim grozdem. Kakor srne so švigale naše viničarke, ki so pa bile vedno pod strogim očesom ponosnih viničarjev. Marsikateri gost se je začudil, ko mu je prišla nagajat kaka lepa deklica, ga izvabila na ples ter prosila med plesom za grozd. Toda pazno oko čuvarjev je videlo vse in ni še nehal ples, so tatu že imeli, obkolili ter prepeljali pred sodnijo, ker je vršil svojo težko nalogo kot sodnik naš požrtvovalni Regovec. Za dober uspeh prireditve se imamo v prvi vrsti zahvaliti tovarišu Smodeju, ki je skrbel za vozove, viničarje in naše lepe viničarke, zahvaliti se imamo pa tudi vsakemu, posameznemu društveniku, kajti uspeh prireditve je sad skupnega požrtvovalnega dela vseh.

Prepoved prodaje tobačnih izdelkov v javnih lokalih. Monopolska uprava je izdala strogo naredbo, po kateri bo občutno kaznovan z denarno globo vsak gostilničar, kavarnar, hotelir itd., ki bi sam ali pa njegovo osebje prodajalo gostom tobačne izdelke. V ponovnih slučajih bodo kaznovani ti obrtniki tudi z zaporom do 30 dni. Poleg tega se bo proti takim osebom uvedlo postopanje za odtegnitev dovoljenega točenja pijač. Ta naredba je bila izdana zlasti zaradi tega, ker so po javnih lokalih goste s pretiranimi cenami tobačnih izdelkov neverjetno izkoriščali. Organi finančne kontrole bodo strogo pazili po javnih lokalih, da se ta naredba ne bo kršila.

Za povečanje carine na uvoz hmelja. Poljedelski minister Pucelj je predlagal finančnemu ministru, da se poveča carina na uvoz tujega hmelja v našo državo. Carina naj bi bila tako visoka, da bi bil sploh vsak uvoz tujega hmelja nemogoč.

Mednarodni kongres vinogradnikov. Francoska vlada je razposlala na vinorodne kraje v Evropi poziv na mednarodno konferenco, kjer bi se razpravljalo o zakonodaji, ki stavlja zapreke vinski trgovini, ter o propagandi proti uživanju alkohola.

Vozni red na progah sarajevske direkcije državnih železnic ostane neizpremenjen. Glasom obvestila Direkcije državnih železnic v Sarajevu tukajšnji trgovski in obrtniški zbornici ostane sedanji vozni red na njenih progah, kateri je stopil v veljavo 1. junija t. l., v celoti neizpremenjen tudi v zimski seziji 1922./23.

Izdajatelj konzorcij «Obrtnega Vestnika».

Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.

Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

Fotografski in umetno slikarski atelje Avg. Černe
Celje, Ljubljanska cesta 10 (prej V. Pick)

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Cene najnižje poveča za vsaki sliki. Slika v olju, akvarel, pastel, po naravi in po vsaki sliki, fotografija za društva najceneje. Res avrila stare umetnine za muzeje, galerije, cerkve, privačnike itd. itd.

Za fotografije nižane cene.

Kreditno društvo

Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Močno trpežne bakrene kotle vseh vrst s širokimi kapami izdeluje edino kotlarska zadruga

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 28.

Čisti domači izdelki!
Stalna zaloga!
Nizke cene!

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča popravila.

JADRANSKA BANKA

Beograd.

Dionička glavnica: Din 60,000.000.—

Rezerva: Din 30,000.000.—

PODRUŽNICE:

Bled,	Jesenice,	Prevalje,
Cavtat,	Korčula,	Sarajevo,
Celje,	Kotor,	Split,
Dubrovnik,	Kranj,	Šibenik,
Hercegnovi,	Ljubljana,	Tržič.
Jelsa,	Maribor,	Zagreb.
	Metkovič,	

— AMERIKANSKI ODIO —

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afiliirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zader.
Frank Sakser State Bank, Cortlandt Street 82,
 New-York City. **Banko Yugoslavo de Chile,**
 Valparaiso, Antofogasta, Punta Arenas, Puerto Natalos,
 Porvenir.

Obrtna banka

v Ljubljani

Kongresni trg št. 4

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe po izrednih pogojih, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo počenši s 1. novembrom 1922. za pol odstotka

višje, torej s

5%

od dne vloge do dne dviga.

M. Kuštrin, Ljubljana

Tehniško in elektrotehniško podjetje

Trgovina s tehniškimi in elektrotehničskimi predmeti na drobno in debelo. — Velika zaloga vseh vrst gumija, kolesne in avtomobilske pnevmatike. — Na razpolago je hidravlična stiskalnica za demontiranje železnih in namontiranje gumijastih obročev.

Glavno zastopstvo polnogumijastih obročev iz svetovnoznane tov. Walter Martiny v Turinu

Centrala: Ljubljana, Rimska cesta 2, tel. 588.

Brzojavi: Kuštrin Ljubljana.

Podružnice: Ljubljana, Dunajska cesta 20, tel. 470. — Maribor, Jurčičeva ulica 9, tel. 133. — Beograd, Knez Miha lova ulica 3.